GAZETA
DE TRANSILVANIA.

ANUL (CU PREANALTA VOIE.) AL VIII-LEA.

Nro 25. *Brashov, 26. Martie.* 1845.

Gazeta de Transilvania ese de dóu orĭ ши Фóiea одатъ не септъмънъ. Прецъл лор есте не анъл флтрег 8 фiорiнĭ (24 дóuзечерĭ) фл афаръ ши 7 фiорiнĭ арцинт фл Брашов.
Препътерацiа се фаче фл Брашов ла Редакцiе сaŭ ла Едиторъл, iар фл афаръ не ла к. к. поще, кът ши ла DDнiĭ прiетенĭ кореспондецĭ аĭ поштрĭ; фл Бекрещĭ ла D. лiбрар I. Ромапов ет Комп.

TRANCILVANIA.

Комiтатъл Белградълuĭ de сас флсърчinасе не о комiсiе алеасъ din тiжлокъл съŭ кu прелъкрареа унuĭ план пентрu ун iнститут пъзiторiу de прунчĭ мiчĭ серiманĭ. Ачел план се чiтĭ фл зiлеле трекуте флтр'о адунарe цiпъталъ; донединдсе флсъ кu спре флфiинцареа унeĭ асеменеа флтрепiндерĭ мъреце се черe спесе (келтуiелĭ), се хотъръ, ка съ ремуiе деокамдатъ тот лъкрул не жос.

(Трекутул ши Пресентул.)

UNGARIA.

Жърналъл полiтiк дела Сiвiу кънpинде унele ка унестеа: „Неща. Кът се аздe, рецеле пострu аŭ порунчiт, ка флсоцiреа чea патрiотiкъ пентрu фабрiкате пътъптене съ ши трiмiтъ статуте сале фл сас ши пънъ ла флтърiреа ачелора тóте лъкрuриле zисеĭ флсоцiрĭ сунт декларате de не-лецiуите. Кu мъсура ачеаста се вede a ста фл легътуръ кончентрареа унeĭ пътерĭ маĭ марĭ мiлiтаре ла Неща; се зiче адекъ, къткъ с'ар фi орънduиt патрu баталióне недестриме ши о дивизiе de улаĭ, кu скоп, de a се пъзi фантеле чele сiлniче, ла каре се слобод желюшiĭ чeĭ непрегътдiцĭ прiн унeea, къ не локуiторiĭ чeĭ iубiторĭ de пане, карiĭ нефiind de o пърере кu дъмneалор, пóрт вестминте din материĭ стрuiне каре сунт маĭ фрумóсе, лĭ бажокореск, рътънduле хаiнele ши пъртънdусе кu еĭ флтр'ун кiп нелецiуит. Мъсура ачеаста се флтрепiнde чева кам търziu; кънd de трeĭ унiĭ лъкреазъ флсоцiреа, фъръ ка съ фiе фост флнuедекатъ прiн врео флтрепънiре. Еа се органiзъ шiшi афлъ ши партiзанĭ флфокацĭ, dар ши ун нътър преа кънпъторiу de противнiчĭ, прiн ормаре еа се плека акът de сине кътре а са десфiинцаре, кu атът маĭ въртос кът се прiчепеаŭ фоарте бине ормъриле чele реле каре леаŭ продус фл прiвiреа котерцулuĭ, че флфлоря пънъ ачi, фл прiвiнца репъшiторелор трeĭ де спедиuie ши de къръшiе, ши ера театъ кът дънъ тóте ачестеа ва ормa ши о потiкнiре фл треаба вънзърiĭ продънтелор патрiотiче нелъкрате. Ну е треаба пострu а хотърл, óре пе кънва дънъ зiкала de обще: не сiлiм дънъ чele опрiте, ачeастъ чева кам търziе мъсъръ апъсътоаре лĭ ва да ун ноu сворu; кънd некънпътацiĭ вор стрiга акът: Геверпул пе цine de глът флсоцiреа."

AUSTRIA.

Biena, 17. Мартie. Iарпа ачeаста de пе аŭ ши авут о инфлуинцъ deадрептул асупра съпътуцiĭ de обще, аŭ фост флсъ деосебiт стрiкъчiосъ пентрu оменiĭ флаинтацĭ фл върстъ ши апънiт пентрu пласа мiлiтарu, din каре тъкунd деспре алцiĭ, акът фл прiнъ пе ръпi пе доi ценералi кaзоскцĭ, пе варонул Михалiевiч, фостул ценерал фелдцаiгмaiстрu ши пропрiетарiу a унeĭ рецiмент de инфантерiе Нр. 57 ши iаръш пе ценералмaiорул de Донша. каре фсесе фл анiĭ трекуцĭ колонел ла рецiментул съкуеск дела Ст. Цiорz. — Фл ормареа топiреĭ отътулuĭ (зъпадъ, неа,) друмуриле флтрu атъта се стрiкаръ, флкът чele маĭ мулте поще не сосiръ фоарте търziu. — Кu поща дела Константинопол ну прiiмiрът чева маĭ интересант, декът къ о проклануцiе че аŭ маĭ ешiт тот не темеiул ферманулuĭ челuĭ domneск din ормъ, ши кареа сaŭ ши пубiкат фл жърналул de Константинопол, ар кiема преа мулт асупръшiĭ лъкуеа аминте а локуiторилор din капiталъ. — Прiнцул еuiптеан Iсmaiл Беĭ, каре венисе ачi кu о дърере de окĭ фоарте супърътóре, се афлъ акът пindекат de тот ши стъ гата съ плече ла Парiс, унde ва петрече маĭ флделунгат.

Chronicà.

Спанiа. Madpid, 17. Мартie. Нóа конституцiе a Спаниеĭ фл скурт арe съ еасъ ла лумiнъ. Маĭ есте съ се прiiмiаскъ лецеа пентрu алецереа депутацiлор, кареа се пропусе адунъреĭ фл 11. а ачестеiа. Ачeаста сеатънъ фоарте мулт кu а Францеĭ. Тръсуриле de къпетенiе лĭ сунт: флмулцiреа депутацiлор, алецереа лор дънъ дистрiктурĭ, каре флпрежънъ кu инсулеле сунт урцiните ла 306, прiн ормаре депутацiĭ адунъреĭ ценерале фл Спанiа вор фi de ачi флаинте 306. Маĭ флколо, тот ачea лецe кънpинde къ de депутацĭ ну се пот алецe а) ценерал-къпитанiĭ провинцелор, в) ценерал-комундануцiĭ деспърцъмынтелор de

марінъ, ц) фішкалій трібунелор, сав прокурорій дівапзрілор, d) шефій політичі ші ал ордн колегіторій de контрівуціе.

Британіа маре. London, 15. Мартіе. Челе маі мълте жърнале енглезешть къ мъхніре ън атентат, че зік къ с'ар фі фъкът асупра вієцій принцълві Алверт, върватъл Вікторіей, ън 11. Мартіе пе ла 1 чеас дупъ amiazi, de кътре ън върват некунощут, каре фіінд къларе, ындатъ че аў слобозіт пістолеле, аў лъат'о ла фугъ, ынкът нічі адіутанцій, нічі поліція ай маі путъ да ал ордн. Че е маі кріос, къ тот ал ачея сеаръ еніінд реціна Вікторіа дела театрв, і се арънкъ о фемее ындаптеа каілор калещей, ал кареа се афла М. Са, зікънд: „Реціпъ Вікторіе, мънтуіеще'ці патріа!“ Че е дрепт фемеіа ачеаста ера къ нощуть de кътре поліціе de сминтіть din минте ынкъ din пащереа ънві прънк, еа фъ пусъ нъмаі декът ла попреалъ, ынсъ дупъ кътева óре іаръш се слобозі. — О'Коннел ші ал варбътъ не аі съі къ вісіта реціпеі, каре е пъдежде къ о ва фаче ал вара віторе. Атунчі — зіче ел — съ въ пертаці къ чеа маі адънкъ реверінцъ, къ тóте семнеле ънеі лоялітъці ал фокате пе кът се пóте ащепта нъмаі дела ън ірландъ. Іар де кънва ар фі еа ынкъпъцінратъ de ънъл сав маі мълці міністрій, атунчі воі орі кът съптеці де ынвершінаці асупра ачелора, съ пъї фліберації, съ пъї важокоріці, ка съ пе се ватъме прін ачеея врекеа М. Сале. Dar че ар авеа съ ші кавте ън міністръ ка Сір І. Graham, фрънгъторіъл печецілор, — ла ънъл ка ачела вечі ліне къ попоръл іар стріга: „Фъї, спіонъл скрісорілор!“ Венітъл репеалълві de песте септъмъпъ аў фост 4780 фіорінї т. к.

Франца. Парік, 16. Мартіе. Къ кът сете ащепта лъмеа чеа ынвъцатъ еніреа історіеі лві Thiers, доведеще ачеа ынпрецівраре, къ ал zioa чеа дінтъіъ а еніреі еї de сънт теаск с'аў ші вънdат зече мій есемпларе, сав едіціа ынтреаіъ, ынкът ън ліврарій, каре авеа требінцъ de 6000 есемл., требъ съ ащепте пънъ че се ва тіпъри de ноў, каре ва фі песте кътева септъмъні, кънчі сав ші апъкат de a дóа едіціе. — Ам фост зіс къ пътърал трекът, къ жърн. de Deва аў ші ал-чепът а ынпъртъші вкъцъ din ачеа історіе, апъміт ынтре алтеле ші оторъреа ынпъратълві Павел І., сав революція палатълві ал Рвсіа, іар конституціонал, каре ынкъ аў ал-чепът а пъліка кът о вкатъ din історіа консълатълві, фъкъ ързіреа къ Еліополіс сав історіа Еціптълві дела плекареа лві Наполеон Бонапарте, пънъ ла мóртеа лві Клевер, каре аў фост ънъл din чеі маі врави ценерялі а лві Наполеон.

Ън кореспондент ал Жърн. de Авгсв. пе асігъръ, къ дóў зіле п'аў ворбіт лъмеа літерать деспре алт овіект, декът деспре історіа че аў репъбліка'о жърн. de Deва din опъл лві Thiers. Кът се вede треава, ел се разімъ ал прівінца ачеея пе рапортърі каре се афлъ пъстрате ал архівъл міністеріълві din афаръ; кънчі алтфелів п'ар кътеза а дескріе аша віс о історіе коптімпърап. D. Thiers пе лъгъ попъларітатеа че ші аў къщігат къ опъл съў прійеще одатъ 500,000 франчі (doïzъчерї) пентръ історіа са ші 200,000 фр. пентръ хартеле сав атласъл че л'аў адаос ла ачеея, кареа есте о спекълъ дестъл de ліне плътіть пентръ ън літерат.

Къмара депътаціілор се кънпінсе ал дóъ медінце къ сфътъіреа асупра лъпъдърії стампеі че се обічнъіеще а се пъне пе жърнале. Ынсъ фііндкъ ачеея адъче Статълві пе ан ън веніт de ън міліон ші кътева сътe de мій фр., аша дар міністрът de фінанцъ се еспримъ къ тотъл ал контра пропънерей, зікънd, къ пънъ кънd нъ се ва афла врева алт ісвор de веніт, каре съ ынлесніаскъ дешъртъл че с'ар прічінві прін щергереа стампеі, съ ремъіе лъкрът кът аў фост.

Гъверпът франдозъ ал прічіна діферінцелор елвеціене се ынцелесесе дела ынчепът къ челелалте пътері марі, ка ал ынтъмпът къ челелалте пътері марі, ка ал ынтъмпларе че тъвъръріле de аколо ар лъа о позіціе амепінъторре, ынкът конституція дела 1815 съ се вадъ апроапе de къдере, атунчі ачелеаші пътері каре аў фост кізешвіт ынвоіала Елвеціеі de атунчі ші пеутралітатеа, съ лъкре къ пътері вніте спре сесцінерea ачелора ші съ се пъіе ынпротіва орі кърей ынтрепріндері контрарре. Франца ынсъ ла ынчепът нъ превъзъсе тотъ стареа лъкрълві, еа сокотіа, къ тот пентръ че се чеартъ елвеціенії с'ар мърціні нъмаі ал каваса іесвіцілор, кънd маі пе ордн пріімінd алте інформърі, афлъ къ кале а лъа лъкрът маі ынтр'адінс ші а пропъне челорлалте пътері марі, ка съ се адъне ал Паріс ка ынтр'ън нънт de міжлок ші съ се ынцелеагъ ынпрезнъ пентръ мъсърele че ар фі de лъат ал контра зіселі репъблічі, а кърей старе, дупъ кът се еспримъ Франца, ал скърт ар путea девені періклóсъ. Ла ачестea респънсе міністрът требілор din афаръ ал Енглітерей, къ с'ар ынпротіві къ прічінеле кабінетълві енглезъ а ынтревені ал прічінеле ънеі пътері стреіне. Ші ынтр'адевър къ стареа Елвеціеі пъпъ акът ынкът нъ есте аша de прімеждіть, ынкът съ чеаръ о неапъратъ конферінцъ а пътерілор челор марі ал Паріс, къ атът маі пецін, къ ачелеа тóте се ынвоіеск ынтрe ачееа, ка конвенція Елвеціеі дела 1815 съ фіе сесцінътъ.

Італіа. Рома, 8. Мартіе. Мошіїле прінцълві de Лаіхтенверг с'аў кънпърат. Гъверпът плътеще ал пътереа ынвоіелеі de кънпъраре 3,850,000 скеді ші дъ прінцълві тотъ сума ал облігъції de але Статълві al parі. Прінцъл Тортоніа ші е. de Ротшіlad прійеск тóте хърціile ачестеа, пентръ каре даў ла плепіпотенціаріъл прінцълві de Лаіхтенверг поліце асупра Парісълві ші а Лондреі. — Ал цінътъл бісеріческ сав ынтъмплат ал септъмъніле ачестеа din ордн апróпе ла 50 de прінсорі. — Дагеротіпъл се ынтревінца пъпъ акът нъмаі ла декопіереа лъкрърілор артістіче; ынсъ ън доктор Дресел се ынчеркъ de кърънd а копіа къ ел ші манескрісе векі, каре алтфелів нъ се маі путеаў чіті, ші дупъ кът мъртърісеск маі мълці, о скóсъ ліне ла кале, ал 11 мінъте аў копіат прін дагеротіп ън манескріс греческ din неакъл ал 12-лея,

спре а кърві дескріере с'ар фі черет чел пъцін 16 зіле, ші атънчі ынкъ пóте кă крешелі, їар ачі грешала пă пóте авea лок.

(Газ. внів.)

Елвеція. Ціріх, 18. Мартіе. Треї септъмъні аў трекът декънd се сфътъеще ші се чеартъ адънареа ценералъ, фъръ а се пътea ынвої мъкар ынтр'ън пънт. Комісіа ынші дъдă операtвл съă ын прічіna іесіцілор ші a амнестіеї овщещі. Ынкът пентрă кълъгърі, се зіче, кă ар фі кă кале, кă съ се скріе пріетінеще ла сфатвл дела Лъцерн ка ачела съ се ланеде де планвл кіетъреї іесіцілор. Ачелаш кантон съ фіе пофтіт а словозі о амнестіе (ертаре) ценералъ пентрă тоці віновацій політічі дела 1844 лъна лві Декемвріе. Ачеастъ хотърâре — зіче комісіа — есте де а се ынкредінца ла треї репресентанці din сінвл адънъреї ценерале, карій вор мерце ын персóнъ ла Лъцерн ші вор міжлочі ка ындатъ съ се адъне сфатвл чел маре ал ачелві кантон, їар деспре хотърâреа пъмітвлві сфат вор фаче кът маї ынграбъ рапорт ла адънареа ценералъ. — Dън о десватере маї лънгъ адънареа ценералъ пă пътă ынкеїа нічі ын фелíе de хотърâре, нічі ын прічіна іесіцілор, нічі ын обіектвл амнестіеї. Ын шедінца din 18. Мартіе се дескътă прічіна волонтірілор; ынсъ ші ачеаста фърă врея резвлтат хотърâторíе, ынкът се афлă кă кале, кă съ се прелúнцеасчъ терміnвл адънъреї ценерале пе тімп не-хотърâт.

Оланda. О хотърâре а рецелві опреще ка de ачі ынаінте съ пă маї фіе ертат a денúмі de аценці консілярі пе ла пътеріле стреіне пе негесторі, спекванці, саў фабріканці, кă ын кăвънт óмені карій аў алтъ кънdere.

Рúсіа. Петерсвърг, 11. Мартіе. Мареа прінцесъ Алесandра фіка клірономвлві de трон въскă ієрі ын фіíе, каре се нещі прін 301 тъврі. Нúмеле прінцвлві се дъдă Алесandрă.

Боала de вите адúсе марі стрікъчúні ын лънíле din ърмъ; ынсъ нічі ла о парте ка ын Бесарáбіа. Сърачі ромънí din Бесарáбіа de кăте реле аці маї дат! 110,000 вите кă коарне періръ ын пърціле ачелеа, de каре пă не вом преа міра цúind къ вітеле не ако-ло петрекă ші еарна сънт черівл словод кăтънdă ші пъшúнea сеакъ ънеорі пе сънт зъпадъ. Бесарабенíї пътімірă ын анíї din ърмъ ші de холерă ші алте боале епідеміче. Сфетніка de таінъ Сенівнін кăлътореще прін гúберніле черчетате de фомете лъвnd мъсърі пентрă алінареа ръзвлъ. (Газ. внів.)

Din Бънат прівіре асúпра контенірії.

(De вестърі.)

Кă кътъ вăкърíе четíă челе дóъ кореспондінце din Nрíі 92 ші 102 a Газетеї de Трансілванія a. т., кънкъ ын вне ле пърці ші преоцíмea ромънъ ынчепе маї кă deадінсвл аші кънóще ші прецві даторінца кіетърії сале, ші пентрă ферічіреа попорвлві лор ынкредінцат кă атъта скънпътате се сіргвеск, кът ші пентрă ынчетареа дела вестърі спірітвóсе адънърі de сфътвірі пентрă de a кăвънта ші вести попорвлві реле ле ърмърі че дела вне ле ынтрепíndері ка ачестea ърмеазъ, ші ка съ десръдъчíнезе кънпíреа ачеаста, кă мълт певоíнцъ съ сіргвеск; — кă адевърат къ даторíнца ні сілеще, пă нúмаї челе че сънт контра моралітъцíї, нъчі ші рънdвлві кăн; чі ші съї авать дела тóте, челе чес ші съпътъцíї ші віецíї отенещі періклóсе. — Ынсъ dън тактвл сăв ынсемнатвлві аколо преот ромънеск, кънкъ кіар чел маї маре ші de кăн рънd скоп спре ачеаста ынаінтаре ар фі шкóлеле, каре аколо лíпсеск, кът ші тот дістрíктвл нúмаї ла вна кісерíкъ ачеea съ афлъ, карea ынкъ е сăв дірéктор стръín, алта нічі вnde! — Апоі резвлтатвл ачестор адънърі, кăне пропúнері ші формóсъ сфътвірі а пъсторілор сăфлетещі, кă атъта маї кă греў пот але адъче ла деплíніре, кă кът адекъ нăс de нічі спре ачеeаші dедацí, повъцвíцí ші ындрептацí, — челор че ын вързтъ фíind сфътвіреа ші есемпле преотвлві съ фаче фърă фолос; — кă кътъ вăкърíе зíceă сăс къ чітíă деспре ачесте сăблíме ідеі a пъсторілор сăфлетещі, кă атъта de маї маре ындрістъчíзне, ба ші рúшíне тъ вмпле; кът ла noí ын Бънат се афлъ сколí dън nóъ сістемъ de 33 анí, ші ын чел маї мік сътвц ынвъцъторíі ынкъ dън сістемъ, прін ынвъцареа формóселор ынвъцътурí недагóгіче сънт ынаінте гътцí ші кътрă лúмінареа ші крещереа прúнчілор повъцвíцí; ба ші преоцí de ші пă аў цúнце ынаінте, тотвші чева крещере ын шкоалеле теологíче ші'ăў къщігат,.. — ші апоі пă нúмаї къ ачестea ідеі пентрă ометíре преа ынкълътóре ын капăле пă леаў вепíт, ка съмънца контенірії ын інíмíле ынкредінцацíлор прúнчі ші попол съ фіе арвнкат; чі кіар дъшíнdаă челе маї адевърате довезі ші есемпле de ынвръдшареа, ші стрънцереа ла пієпт a аморатвлві лор вінарс. — Ынвъцъторíі маї de тот de даторінцъ ші съă вітат, їаръ de кълтвра прúнчілор, крещереа ын морал ші a. атъта съ ынгрíжеск ка — —; апоі de аї повъцвí кътрă контенíре нічі е семн de a гънdі, dар не кăн a ворві. — — Dлор тъ ынкънтът але зіче, къ de ші сънт кат лівері съв дірекції стреіне, тотвші съ'ші ынтíпзіаск, къ дъшíі фолосеск съборea пацієї ромъне ші вънътъцíле патріеї, апоі ка пíще гръдінарі (че ші сънт..) съ фіе преа сăргъторі ші de флорíчелеле лор ынкредінцате атъта съ се ынгрíжаскъ, ка спре ынфрúмсецареа гръдінеї ші касеї пацієї ші a патріеї съ ле къщíце; даторі сънт кăн ын теорíе ын шкóлъ, аша ын прáксъ афаръ кă ал съв есемпле аї акате дела аша ръзъцí ші съ фіе повацъ спре вънътъцí кăн прáквцíлор нічі, аша ші óменілор ын сътъцвл лор афлацí. — Ынсъ ындрăзнеск a зіче, къ партеа маї маре ын контръ съ остенеск шеркínd ші ынкінъндъсъ лві Бахвс, ші — ші — маї нічі о потапъ сфънтъ, ба маї нічі о пъпъ, саў їóстіе ын сат пă трече фърă дъшíі (вnі ші ла 40 анí), вnde фърă de нічі о рúшíне, кă флъкъї ші цъпгъї a жвка, ынтрънеселе a съ жвка, кăте пекăвíнцí цíă маї мълте ынаінтea

афлъторілор а арѣта, ші кѣте жокѣрі (пентрѫ дрѫмъцъторі рѫшінóсе)... дѫнтревѣінцеазъ. — Ба вній ші дѫ пѫблік прін окóлеріле óменілор, бісерічілор, дѫкъ ші дѫ кърчѣмі — пѫ съ сфіеск дѫ дацъ а съ апѣка ші жокѣнд, кѣт маї формос ші маї шод шіѣ десклѫта. De ле кат зіче чінева, Dлор ръспѫнд, къ de пѫ вор фаче ші кѣте аша чева, е семн къ аѣ пердѣт пріетінії, ші апоі ва врма пердереа стацієї. Пре мълці ам авзіт, къ de пѫ вор беа бевѣрі, пѫ съ пот алтфелѣ тракта кѫ óменії ші кѫ нѣмаї прін аша фелѣ de конверзацій ші прін бевѣрі съ пот цінеа дѫ фаворѣ ші пріетенія оамені лор, — de пѫ'с de ачестеа, кърчма е апрóпе de шкóлъ ші къ саѣ мерг Dлор аколо, саѣ адѣк чеде de лінсъ дѫ шкóлъ, ші чіне ва дѫдръзні аї дѫфрѫнта, къ ачі е жѣделе, жѣрацій, маї ніще фрѫнташі (ізріле контрѣтъцій) дѫкъ ші D. . . . Ачестеа не даѣ преа формóсъ есемпле, ші óре повъцѣеск врмъторіпеа кътрѫ контеніре? — Аша азі, аша мѫне, аша маї дѫ тóте зілеле, мінтеле съ фак дѫ óре, óреле дѫ зіле, зілеле дѫ септъмъні ші аша маї департе. — Флорі-ле пѫ съ вдѣ, нічі къ вор креще даръ. — Бѣрбенілор ла съчетъ ле вмблъ, пѫ аре чіне съ ле стрлгъ, дѫкацізъръ плѫнтеле, ачестеа съ вестезеск, съ вскъ, тіперетлл ремѫне фъръ морал, патріа перде оменіпеа ш. а., ші дѫкъ не мінвнѣм кѫ пѫ креск ші маї мълці... Локалілор директорі че ле пасъ, пъпъ ераѣ óменї de рѫнд, ераѣ ші дѫнші тѣтълор ачестора пърташі; декѫнд съ пѣсеръ преоцї! Крѣещії директорі съ вїтъ нѣмаї ла атестатѣріле дела контенітате ші ла рапортѣріле дѫтрѣріте de D. локалнікл директор, de D. катехетл, апоі печетлѣіте щіі... пѫ е de лінсъ візітація шкóлелор дѫ тот анвл, дестл е ла 10 апі одатъ. — Че націоналіст даръ ар фі дѫ старе а рѫдіка астфелѣ de рѫшіне дінтре попорл ромънъп? — Саѣ каре преот ар пѣтѣ мѣіа прін кѫвінте інима ла аша крескъцї óменї ші аї адѣче ла контеніре?...

Ѳп преот ромънеск.

ПЕНТРѢ ДОКТОРѢЛ РОМОЦАІ. *)

Алвіна ромънеаскъ din Іаші дѫ Np. 18 ал съѣ лѣнд de темъ фѫндація фтѣтъ de ферічітл Dр. Ромоцаі скріе врмъторіл дискрс че мерітъ а фі чітіт ші аскѣлтат de кътрѫ тоцї ромънії.

„О фачере de віне."

Газета de Трансілвація прін Np. 12 пе дѫпъртъшеще кѫпріндерея тестаментлѣї че аѣ лъсат рѫпосатл доктор de медічінъ Ромоцаі. Ачест бърбат есте пъскѫт ромън дѫ Трансілвація, ел аѣ практікат терапевтіка са ѳп шір de апі дѫ Молдова; аіче, прекѫт ші алцїі мълцї кѣ асемене професіе, ш'аѣ агонісіт о старе кѫпішоаръ. Дпсъ рѫпосатл ка ромън съ деосевї de тоцї стрейї аічеа, карії прекѫт ші ферічітл аѣ адѣнат аверї дѫнтре Молдо-Ромънї; кѫчі прекѫт аѣ кѣтат съ ле стрінгъ, пре атъта аѣ щівт съ ле факъ ші фолосітоаре, пѫ атъта шіе, прекѫт націєї сале.

Прін тестаментл съѣ аѣ хотърлт ка кѫ процентѣл де 5 ла сътъ пе ан а капіталлѣї, ръмас de 50,000 фіорінї арц., адекъ 375,000 леї, че даѣ пе ан о добѫндѣ de 15,750 леї, съ се ціе 12 тінері ромънї прін універсітъцї ла дѫвъцътѣрі фолосітоаре. De ші D. Ромоцаі аѣ мѣрит кѫ трѫпл, даръ прін асемене фантъ дѫ адевър фолосітоаре націєї, дѫкъ вецѣеще, ші ва вецѣі, прекѫт ші ромънітатеа, ла а кърей пемѣріре аѣ конфъптѣіт прін дѫцелеапта дестінацїе а аверілор сале, адѣнате кіар дѫнтрѫ сѣдоареа фецеї; ші Ромънії пѫ вор лінсі а скріе кѫ літере дѫаѣріте дѫ Пантеонл апалелор націєї, нѣмеле ші фанта ферічітлѣї фѣндатор дѫнтрѫ меторіа лѣї етернъ.

Кълцї din сін-патріоцї Молдо-Ромънї, карії нѣмаї прін о кліпономіе вепітъ дела сіне, сънт дѫзестрацї кѫ аверї дѫпліт маї мълте декѫт але рѫпосатлѣї Ромоцаі, ші карії, дѫпъ че аѣ петрекѫт віаца фъръ а съвърші дѣпъ вреѫ віне кѫпоскѫт ші ремъіторіѣ, вѣдѣ зіоа вецеї лор плекатъ спре саръ, ші кѣт din мінѣт дѫ мінѣт пре аріпеле чеде ізцї але тімплѣї, кѫ репецізне лі се апропіе апѣсѣл чел вечнік, къцї зік, пѫ ар фі дѫ старе съ факъ де асемене, ші дѫкъ маї марі фачерї де віне пацієї лор ромъне? Nѫ е de тъгѫдѣіт, къ de ші вній пѫ гѫндеск мълт ла чеде дѣпъ моарте; даръ де алтъ парте се афлъ дѫнтре сін-патріоцї інімъ, каре алімептеазъ дѫ сіне сентіменте de патріотісм, de націоналітате ші de філантропіе, прекѫт ші стръмошії лор, че аѣ афіеросіт стърі дѫнтреці кѫ скоп de а фаче віне, ші карії астъзі дѫнтреаѣ (пѫ ка богатлл евангелієї чел фъръ дѫдрърі): оаре че віне воїѣ фаче кѫ авцїеа меа, че воїѣ требї съ о лас дѣпъ моарте? дѫ врма кърієа пѫ ръмъне отблї алта din тоате але лѣмеї, декѫт сінгура віртѣте че аѣ агонісіт пе пъмѫнт? Іатъ аіче віне дѫнтревареа вній проблеме: кѣт съ фачем вінеле ка съ фіе дѫ адевър віне? Кѫ пре кът é de певое ал фаче, пре атъта é маї de певое а ші кѣт; ка пѫ алмінтрелеа „съ лъѣт пъпеа фіілор ші с'о арѫкѣт кълпілор, нічі съ апріndем лѣміна, ші дѫ лок с'о пѣпет дѫ канделарѫ ка съ лѣмінеze тѣтърор, съ о пѣпет сѫпт оврок," вінезік дѫнтревареа, кѣт се фачем кіар вінеле, кънї о енергесіе, че ар ажѣта пе дѫнтреага нацие, ар фі de бѣнъ сеамъ маї маре ші маї de преферат, декѫт ачеса, каре ар ажѣта нѣмаї пе о тагмъ de оамені, ші кѫ атъта маї пѫцін пе о сінгърă фамілїе сеаѣ персоанъ.

(Ва врма.)

*) Nѫ Ромоцаі кѣт с'аѣ тінъріт кѫ сміптеалъ ла Np. 12 а Газетеї.

КАРОЛІNА SCHNELL

лъкѫіторе дѫ каселе Dлуї жѣдец Іосіф de Венцел се рекотѫндѣ кѫ марфъ пóъ de модъ дела Віена.

РЕДАКТОР: ГЕОРГІЕ БАРІЦ. ЕDІТОР: ІОАN ГѢТТ.